

PATVIRTINTA
Kretingos Marijos Tiškevičiūtės mokyklos
direktorius 2024 m. kovo 18 d.
įsakymu Nr. V1-19

KRETINGOS MARIJOS TIŠKEVIČIŪTĖS MOKYKLOS PRADINIŲ KLASIŲ MOKINIŲ INDIVIDUALIOS PAŽANGOS STEBĖJIMO, FIKSAVIMO IR VERTINIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kretingos Marijos Tiškevičiūtės mokyklos mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato mokinių individualios mokymosi pažangos ir pasiekimų vertinimą, įsivertinimą, kontrolinių darbų tvarką, tėvų (globėjų, rūpintojų) informavimą apie mokinių mokymosi pažangą ir pasiekimus.

2. Apraše aptariamai vertinimo tikslai ir uždaviniai, nuostatos ir principai, vertinimas ugdymo procese, įvertinimų fiksavimas, tėvų (globėjų, rūpintojų) informavimas.

3. Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo Aprašas parengtas remiantis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V-1125 „Dėl mokinių, kurie mokosi pagal bendrojo ugdymo programas, mokymosi pasiekimų vertinimo ir vertinimo rezultatų panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. ISAK-556 (su pakeitimais), Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. balandžio 24 d. įsakymu Nr. V-586 „Dėl 2023–2024 ir 2024–2025 mokslo metų Pradinio, Pagrindinio ir Vidurinio ugdymo programų bendrųjų ugdymo planų patvirtinimo“, ir mokyklos administracijos, mokytojų, tėvų (globėjų, rūpintojų) ir mokinių susitarimais.

4. Apraše vartojamos šios sąvokos:

4.1. **Vertinimas** – nuolatinis informacijos apie mokinio mokymosi pažangą ir pasiekimus kaupimo, interpretavimo ir apibendrinimo procesas.

4.2. **Įvertinimas** – vertinimo proceso rezultatas, konkretus sprendimas apie mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą.

4.3. **Įsivertinimas** – paties mokinio daromi sprendimai apie daromą pažangą bei pasiekimus.

4.4. **Vertinimo informacija** – įvairiais būdais iš įvairių šaltinių surinkta informacija apie mokinio mokymosi patirtį, jo pasiekimus ir daromą pažangą (žinias ir supratimą, gebėjimus, nuostatas).

4.5. **Individualios pažangos vertinimas (idiografinis)** – vertinimo principas, pagal kurį lyginant dabartinius mokinio pasiekimus su ankstesniaisiais stebima ir vertinama daroma pažanga.

4.6. **Kontrolinis darbas** – ne mažesnės kaip 30 minučių trukmės savarankiškai atliekamas ir įvertinamas darbas, skirtas patikrinti, kaip mokiniai išmoko tam tikrą dalyko programos dalį.

4.7. **Vertinimo tipai** (klasifikuojami pagal vertinimo paskirtį):

4.8. **Diagnostinis vertinimas** – vertinimas, kuriuo naudojamosi siekiant išsiaiškinti mokinio žinias ir gebėjimus baigus temą ar skyrių, kad būtų galima numatyti tolesnio mokymosi galimybes, suteikti pagalbą įveikiant sunkumus.

4.9. **Formuojamasis vertinimas** – nuolatinis vertinimas ugdymo proceso metu, kuriuo siekiama operatyviai suteikti detalią informaciją apie tolesnio mokinio mokymosi bei tobulėjimo galimybes, numatant mokymosi perspektyvą, pastiprinant daromą pažangą. Formuojamasis vertinimas skatina mokinius mokytis analizuoti esamus pasiekimus ar mokymosi spragas, sudaro galimybes mokiniams ir mokytojams geranoriškai bendradarbiauti.

4.10. **Apibendrinamasis vertinimas** – vertinimas, naudojamas baigus programą. Jo rezultatai formaliai patvirtina mokinio pasiekimus ugdymo programos pabaigoje.

II SKYRIUS VERTINIMO PASKIRTIS

5. Mokiniui (įsi)vertinimas padeda pažinti save, suprasti savo stipriąsias ir silpnąsias puses, įvertinti savo pasiekimų lygmenį, plėtoti dalykines ir bendrąsias (asmeninę, socialinę, komunikacinę, pažinimo, iniciatyvumo ir kūrybiškumo bei mokėjimo mokytis) kompetencijas, kelti mokymosi motyvaciją, ugdyti norą ir poreikį nuolat tobulėti.

6. Mokytojui vertinimas padeda įvertinti kiekvieno mokinio pasiekimus ir individualią pažangą, išvelgti mokinio mokymosi galimybes, nustatyti mokymosi sunkumus bei spragas, diferencijuoti ir individualizuoti darbą, nustatyti ugdymo programos ar mokymo metodo efektyvumą.

III SKYRIUS VERTINIMO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

7. Padėti *mokiniui* mokytis ir bręsti kaip asmenybei, kelti mokymosi tikslus ir stiprinti mokymosi motyvaciją.

8. Padėti *mokytojui* išvelgti mokinio mokymosi galimybes, parinkti ugdymo turinį ir metodus, įvertinti visuminį ugdymo proceso rezultatą.

9. Suteikti *tėvams* informaciją apie jų vaiko pasiekimus ir daromą pažangą, mokymosi problemas ir galimus jų įveikimo būdus.

10. Sudaryti galimybę *mokyklai* įsivertinti ankstesnių pasiekimų veiksmingumą ir savo darbo kokybę, numatyti raidos perspektyvą.

IV SKYRIUS VERTINIMO NUOSTATOS IR PRINCIPAI

11. Vertinimo procedūros ir metodikos grindžiamos humaniško ir individualizavimo nuostatomis. Vertinimas turi skatinti mokinių iniciatyvumą, kūrybiškumą.

12. Vertinimo principai: tikslingumas (vertinimo metodai atitinka mokymosi turinį); objektyvumas (siekiama kuo didesnio vertinimo patikimumo); aiškumas (vertinimas grindžiamas aiškiais, mokiniams suprantamais kriterijais); informatyvumas (vertinimo informacija aiški, išsami, savalaikė).

13. Vertinimas *pozityvus*, žadinantis mokinio pasitikėjimą savo jėgomis, keliantis mokymosi motyvaciją.

14. Vertinimo procesas *tikslingas* ir *kryptingas*, padedantis vaikui siekti geresnių rezultatų, padedantis socializacijai.

15. Vertinimas *laiku* parodo, kad matoma ir džiaugiamasi vaiko pastangomis ir pasiektais rezultatais.

16. Vertinimas – *individualizuotas*. Diagnozuojama individuali pažanga, lyginant su ankstesniais mokinio rezultatais.

17. Vertinimo *objektas* – mokinio įgyta kompetencija (gebėjimai pasinaudoti įgytomis žiniomis, demonstruoti įgytus įgūdžius, panaudoti turimą patirtį, mąstyti, spręsti problemas, rinkti ir apdoroti reikalingą informaciją, ją fiksuoti ir pristatyti kitiems, atlikti paprastus stebėjimus, bandymus).

V SKYRIUS

VERTINIMAS UGDYMO PROCESĖ

18. Pradinių klasių mokinių pasiekimų vertinimas grindžiamas idiografiniu principu (individualios pažangos).

19. Pradinio ugdymo procese prioritetas teikiamas mokymąsi palaikančiam vertinimui, kai vertinami mokinio individualūs pasiekimai ir pažanga.

20. Ugdymo procese mokinio pasiekimai ir daroma pažanga vertinama nuolat: stebima mokinio turima patirtis, poreikiai, išgalės, galimybės; ugdymas pritaikomas pagal jo poreikius. Pasiektų rezultatų įvertinimui periodiškai skiriamos užduotys ir patikrinama, ko mokiniai jau yra pasiekę, kokios likusios spragos – daromas sprendimas dėl tolesnio ugdymo.

21. *Situacijos įvertinimas*. Įvertinamas bendras klasės lygis.

22. *Vertinimo planavimas*. Įvertinamos mokinių individualios ugdymosi išgalės ir galimybės pasiekti ilgalaikius (metų) ugdymo tikslus. Numatomi apibendrinti ugdymosi pasiekimai mokslo metų pabaigoje.

23. *Fiksavimas*. Fiksuojami apibendrinti vertinimo rezultatai mokslo metų (pusmečio) pabaigoje. Vertinimo informacija raštu pateikiama elektroniniame dienyne, mokinio pasiekimų vertinimo aplanke kaupiamuose darbuose, ataskaitose ir asmens bylose. Mokinių pasiekimų vertinimo fiksavimas elektroniniame dienyne:

Dalyko savaitinių pamokų skaičius	Minimalus įvertinimų skaičius per mėnesį
1	1
2	2
3–5	3
6 <	4 mažiausiai

24. *Informavimas*. Apie mokinių ugdymosi pasiekimus, siekiant ilgalaikių ugdymo tikslų, informuojami mokiniai, jų tėvai, mokyklos administracija, kiti tos klasės mokytojai.

25. *Refleksija*. Reflektuojami ilgalaikiai mokinių ugdymosi pasiekimai. Vertinimo rezultatai aptariami pradinių klasių metodinėje grupėje, mokyklos Metodinėje taryboje, Mokytojų taryboje.

26. *Vertinimas ugdant*. Numatomi diagnostinio ir apibendrinamojo vertinimo būdai, formos, dažnis. Atliekamas **formuojamasis, diagnostinis ir apibendrinamasis** vertinimas.

27. Mokinių darbų tikrinimas:

27.1. 1-ose klasėse:

27.1.1. tikrinamas naujai išmoktų raidžių rašymas (eilutėje pažymima keletas taisyklingiausiai parašytų raidžių), skaitmenų taisyklingas rašymas;

27.1.2. taisomas *netaisyklingas* raidžių jungimas;

27.1.3. patikrinamuosiuose rašto darbuose ištaisomos visos klaidos.

27.2. 2-ose klasėse:

27.2.1. tikrinami ir įvertinami visi kontroliniai darbai (testai, diktantai, matematikos kontroliniai);

27.2.2. temai skirtuose pratybų sąsiuvinio puslapiuose tikrinama bent *viena* mokytojo pasirinkta užduotis, leidžianti įvertinti mokinio darbą.

27.2.3. 3–4-ose klasėse:

27.3.1. tikrinami ir įvertinami visi kontroliniai darbai (testai, diktantai, matematikos kontroliniai);

27.3.2. pratybų sąsiuvinuose tikrinamos mokytojo pasirinktos užduotys;

27.3.3. tikrinant kūrybinius darbus, vertinama *teksto turinys, struktūra, kalbinė raiška ir raštingumas*;

27.3.4. namų darbai tikrinami klasės mokytojo pasirinktais būdais.

28. **Formuojamasis vertinimas.** Didžioji dalis (apie 90 proc.) vertinimo informacijos mokiniams pateikiama žodžiu.

29. Lipdukai (jeigu klijuojami sąsiuvinuose pagal mokytojo pasirinkimą) yra tik kaip paskatinamoji priemonė mokiniui už atliktą darbą.

30. Skaitymo gebėjimų vertinimas. Skaitymo gebėjimai visada vertinami žodžiu mokiniui, o tėvams pagal poreikius, nurodant konkrečius vaiko pasiekimus (pvz.: *skaitymo sklandumą, atsakymų į teksto klausimus teisingumą, įdomią nuomonę apie skaitytą kūrinį ir pan.*) ir spragas (pvz.: *intonavimo trūkumai, neatidus skaitymas, nes negebėjo rasti tekste aprašymo elementų ir pan.*).

31. **Diagnostinis vertinimas** pagal iš anksto su mokiniais aptartus vertinimo kriterijus paprastai atliekamas tam tikro ugdymo(si) etapo (temos, kurso) pradžioje ir pabaigoje, siekiant diagnozuoti esamą situaciją: nustatyti mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą bei numatyti tolesnio mokymosi galimybes:

31.1. atsižvelgiant į vertinimo tikslą, gali būti taikomi įvairūs diagnostinio vertinimo metodai: kontroliniai, testai, praktinės ar kūrybinės užduotys, projektiniai darbai;

31.2. mokiniams per dieną neskiriamas daugiau nei vienas diagnostinis darbas;

31.3. kontroliniai darbai neskiriami pirmą dieną po atostogų ir paskutinę dieną prieš atostogas;

31.4. apie kontrolinį darbą mokiniai informuojami prieš kelias dienas;

31.5. mokinys, nerašęs kontrolinio darbo, turi atsiskaityti per 2 savaites;

31.6. lietuvių kalbos kontroliniai diktantai vertinami analizuojant mokinio padarytas klaidas ir pateikiant rekomendacijas tolesniam mokymuisi šalia mokinio darbo;

31.7. lietuvių kalbos diktantų apimtis:

Klasė	Diktanto žodžių apimtis
1 klasė (poelementorinis laikotarpis)	< 25 žodžių
2 klasė	30–50 žodžių
3 klasė	50–70 žodžių
4 klasė	70–90 žodžių

31.8. diktantų vertinimas:

Apibūdinimas	Klaidų skaičius
Mokinio žinios ir gebėjimai atitinka aukštesniojo lygio požymius, nurodytus lietuvių kalbos pradinio ugdymo bendrojoje programoje	0–2
Mokinio žinios ir gebėjimai atitinka pagrindinio lygio požymius, nurodytus lietuvių kalbos pradinio ugdymo bendrojoje programoje	3–5
Mokinio žinios ir gebėjimai atitinka patenkinamo lygio požymius, nurodytus lietuvių kalbos pradinio ugdymo bendrojoje programoje	6–8
Mokinio žinios ir gebėjimai atitinka slenkstinio lygio požymius, nurodytus lietuvių kalbos pradinio ugdymo bendrojoje programoje	9–10
Mokinio žinios ir gebėjimai neatitinka slenkstinio lygio požymių (nepasiekta slenkstinis lygis), nurodytus lietuvių kalbos pradinio ugdymo bendrojoje programoje	11 ir daugiau

31.9. lietuvių kalbos kūrybinių darbų (rašiniai, atpasakojimai ir kt.) vertinimas, atsižvelgiant į teksto turinį, struktūrą, kalbinę raišką ir raštingumą:

Rašinio vertinimo aspektai		Taškų skaičius
Teksto turinys	Atsižvelgimas į užduoties reikalavimus	3
	Temos atskleidimas	3
	Nuoseklumas ir vientisumas	3
Teksto struktūra	Pasakojimo pavadinimas	1
	Išskirtos teksto dalys: pradžia – įvykių raida - pabaiga	3

Kalbinė raiška	Kalbos aiškumas, sklandumas, vaizdingumas, sakinių įvairovė	3
Raštingumas	Išmoktų rašybos ir skyrybos taisyklių taikymas	4
Iš viso		20 taškų

31.10. diagnostiniam vertinimui (lietuvių kalbos, matematikos, gamtos mokslų, visuomeninio ugdymo) mokytojas gali naudoti pratybų ir testų sąsiuvinuose pateiktas užduotis arba sudaryti testus pats, nurodydamas galimus surinkti taškus, priklausomai nuo užduoties sudėtingumo;

31.11. kontroliniai darbai, testai, savarankiški darbai, rašto, kūrybiniai ar kitokie atsiskaitomieji darbai vertinami pasiekimo lygiu. Numatyti pasiekimo lygiai: slenkstinis, patenkinamas, pagrindinis, aukštesnysis;

31.12. testų vertinimas:

Apibūdinimas	Teisingų atsakymų apimtis procentais
Mokinio žinios ir gebėjimai atitinka aukštesniojo lygio požymius, nurodytus Pradinio ugdymo bendrojoje programoje	100–85 proc.
Mokinio žinios ir gebėjimai atitinka pagrindinio lygio požymius, nurodytus Pradinio ugdymo bendrojoje programoje	84–65 proc.
Mokinio žinios ir gebėjimai atitinka patenkinamo lygio požymius, nurodytus Pradinio ugdymo bendrojoje programoje	64–45 proc.
Mokinio žinios ir gebėjimai atitinka slenkstinio lygio požymius, nurodytus Pradinio ugdymo bendrojoje programoje	44–35 proc.
Mokinio žinios ir gebėjimai neatitinka slenkstinio lygio požymių (nepasiektas slenkstinis lygis), nurodytus Pradinio ugdymo bendrojoje programoje	0–34 proc.

31.13. darbams, kurie vertinami taškais arba pasiekimo lygiu nepakanka nurodyti taškų skaičių ar lygį (slenkstinį) – būtinas trumpas mokytojo komentaras, kuriame įvardijami mokinio pasiekimai ir padarytos klaidos;

31.14. diagnostinių darbų įvertinimai fiksuojami elektroniniame dienyne;

31.15. mokinių parašyti diagnostiniai darbai aptariami klasėje, tačiau nekomentuojami atskirai, o nurodomos esminės klaidos ir kaip jos turi būti taisomos. Mokiniams, kurie parašė darbą be klaidų, mokytojai gali siūlyti atlikti kitas užduotis. Mokiniai nelyginami tarpusavyje.

32. **Apibendrinamasis vertinimas.** Mokinio pusmečio dalykų vertinimai nustatomi apibendrinant mokinio padarytą pažangą per mokykloje nustatytą ugdymo laikotarpį (pusmetį), orientuojantis į Bendrojoje programoje aprašytus mokinių pasiekimų lygių požymius.

33. Mokytojas visą pusmetį stebi, fiksuoja mokinio pažangą, pasiekimus ir pusmečio gale apibendrina pusmečio rezultatus bei įvertina – nurodo mokinio pasiekimų lygį (aukštesnysis – **A**, pagrindinis – **Pg**, patenkinamas – **Pt**, slenkstinis – **Sl**).

34. Dorinio ugdymo dalykuose rašoma – **pp** (*padarė pažangą*) arba **np** (*nepadarė pažangos*).

35. Mokiniui, baigiant pradinio ugdymo programą, mokytojas parengia mokinio Pradinio ugdymo programos baigimo pasiekimų ir pažangos vertinimo aprašą, kuris padeda užtikrinti kiekvieno mokinio sėkmingą perėjimą prie mokymosi pagal pagrindinio ugdymo programą.

36. Mokiniams sėkmingai baigusiems pradinio ugdymo programą įteikiamas Pradinio išsilavinimo pažymėjimas.

37. **Mokinių įsivertinimas.** Į vertinimą mokiniai įtraukiami reguliariai. Įsivertinant mokiniui svarbu refleksija (savianalizė): savo minčių, veiksmų, vertybių kritiškas pergalvojimas ir analizavimas:

37.1. mokytojas skatina mokinius analizuoti savo klaidas, parašyti savo įsivertinimą po atliktu darbu mokytojo pasiūlyta forma;

37.2. mokiniai fiksuoja savo pasiekimus mokinio asmeninės pažangos lapuose.

SKYRIUS

TĖVŲ INFORMAVIMAS APIE MOKINIO DAROMĄ PAŽANGĄ

38. Tėvai (globėjai, rūpintojai) apie mokinio daromą pažangą ir pasiekimus yra informuojami:

38.1. individualių pokalbių ar susitikimų su tėvais metu, aptariant mokinio pasiekimus, daromą pažangą, socialinius gebėjimus ir įsivertinimą;

38.2. du kartus per mokslo metus organizuojamuose klasės mokinių tėvų susirinkimuose aptariami apibendrinti klasės pažangumo rezultatai.

VI SKYRIUS

SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ MOKINIŲ VERTINIMAS

39. Specialiųjų ugdymosi poreikių mokiniams taikoma ta pati vertinimo sistema, kaip ir kitiems klasės mokiniams.

40. Mokiniai mokomi pagal dalyko mokytojo individualiai parengtą ir jiems pritaikytą programą.

41. Jų mokymosi pasiekimai yra vertinami orientuojantis į konkrečiam mokiniui iškeltus ugdymo(si) tikslus, uždavinius, numatomas įgyti kompetencijas, nes jų ugdymosi turinys yra siaurinamas, atsižvelgiant būtent į šio mokinio individualius gebėjimus. Taip pat jų žinios, gebėjimai ir įgūdžiai vertinami pagal jiems sudarytos programos turinio įsisavinimo lygį.

42. Šių mokinių pusmečių įvertinimai turėtų būti teigiami, nurodant kokį atskirų dalykų pasiekimų lygį jie pasiekė. Jeigu jų įvertinimo lygiai aukštesni arba žemesni nei patenkinamo lygio, peržiūrima programa.

VIII SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

43. Remdamiesi vertinimo informacija, mokytojai priima sprendimus dėl ugdymo turinio, mokymo metodų ir strategijų, mokymosi užduočių, šaltinių tinkamumo, ugdymo tikslų realumo.

44. Aprašas, esant reikalui, gali būti koreguojamas ir tobulinamas bendru sutarimu pradinio ugdymo mokytojų metodinės grupės narių susirinkime.

45. Su Aprašu mokyklos bendruomenė supažindinama elektroninio dienyno pranešimų pagalba, darbuotojai elektroniniu paštu.

46. Aprašas skelbiamas Kretingos Marijos Tiškevičiūtės mokyklos internetinėje svetainėje <http://www.tiskeviciute.kretinga.lm.lt>
